

Smrt. Jsou slova, která otřásají světem, a jiná, která hladí. Některá jsou chlupatá a o další se můžete opřít. A pak je tu smrt. Čtyři písmena, která stojí za zády jako neúprosný kazatel připravený zdvihnout svůj káravý ukazovák.

Smrt ji fascinovala odmalička. Nejdřív si jen představovala, jaké to asi je umřít. Dlouhá odpoledne sedávala u hrobů a přejížděla ve vzduchu prstem nad navlhlou hlínou, jejíž vůně ji záhadně přitahovala. Nikdy se jí ale nedotkla, snad ze strachu, že se hrob rozestoupí, snad z úcty. Kamarádky nutila hrát si na pohřby, pořádala slavnostní mše a na jaře pletla smuteční věnce z pampelišek. Postupně jí žádné kamarádky nezbyly, protože jim jejich maminky zakázaly si s ní hrát. Někdy je těžké být jiný. Na vyjádření svého nesouhlasu složila smuteční pochod pro buben.

Od té doby bylo její nejoblíbenější kratochvílí opakovat si jména na náhrobcích, jako by to byla její vzdálená rodina. Na zašlých fotografiích, které visívaly na jednom dvou zrezivělých hřebících na rozpadávajících se křížích rozpoznávala cizí tváře a důvěrně s nimi rozmlouvala. Pravidelně taky navštěvovala pohřby, schovaná nahoře na kůru, avšak jen do doby, než ji tam jednoho dne objevili a ona se proměnila v okrasu každého obřadu. Stala se pohřebním řečníkem. Nezadrhávala, uměla vyslovit „ř“, ale byla to především její procítěná recitace, která ji proměnila ve vítané osvěžení častokrát příliš dlouhých funusů.

A pak jí umřela máma. A stejně jako každý závislý má jednou své vášně už dost, i Kábus toho dne zjistila, že je na-

plněná po okraj zoufalstvím z nekonečného zániku. Fascinace smrtí se změnila v hrůzu, že vše jenom protéká mezi prsty. Neděsila se smrti samotné ani toho, co bude po ní, ostatně na peklo už dávno nevěřila a na ráj teprve ne; i když, člověk nikdy neví. Děsila ji představa marnosti, jak vše směřuje k témuž definitivnímu nic. Nemohla se smířit s tím, že krása jednou odkvete, zestárne a zvadne. Že jí cestu kříží lidé, které už možná nikdy neuvidí. Že odejde i ona nebo ten, koho miluje.

Záplavě úzkosti se postavila návalem činnosti. Začala horečně fotit. Fotka, onen zmrazený okamžik, ji přesvědčovala, že čas se dá zastavit a smrt obejít. Zachytávala svět do obrázků se stejnou vervou, s jakou kdysi recitovala. Neustávala ani na chvíli, protože nebezpečí, že by se jí zpátky do mysli vplížila myšlenka na smrt, bylo příliš – jak to popsat – živé. A byla v tom dobrá. Lidé říkali, že *její tvorba má hloubku a odhaluje skrytou pravdu.*

Ale časem se k ní smrt jako nevítaný host vplížila i skrz hledáček jejího fotoaparátu. Fotila jarní louku, ale přitom viděla, jak tráva mění barvu a jak odumírá. Chytila do záběru dívky a chlapce, ale stali se z nich muži a ženy, kteří zestárli a ztratili se beze stopy ze světa. Vše se náhle hroutilo v něco jiného, co se pak v dráždivé vůni hlíny nakonec rozkládalo v nic. Nekonečný příběh se jí před očima měnil v bolavě konečný. Její duši ovládla beznaděj. Jako by tu už všechno jednou bylo. Ne jednou, ale několikrát, nespočetněkrát; a tím pádem stále stejně bezvýchodně. Nic po ničem nezbude. Všechno je